

Hyvät elinluovutuksen parissa työskentelevät,

Helsinki 21.2.2023

Vuonna 2022 elinluovuttajia oli 113 ja yhteydenottoja potentiaalisista elinluovuttajista 344. Kaikissa sairaaloissa muistettiin elinluovutuksen mahdollisuus. DCDD elinluovuttajia oli 10 ja koronan takia 27 elinluovutusta jouduttiin perumaan. Jokainen yhteydenotto elinsiirtotoimistoon on tervetullut, koska se osoittaa sen, että tärkeä asia on mielessänne.

Elinluovuttajan hoito-ohjeet on päivitetty

Suurimmat muutokset ovat:

Vartalon TT-tutkimus on käytännössä osoittautunut hyödylliseksi. Tietokonetomografia tutkimuksessa ennen elinluovutukseen etenemistä todettiin 12 potentiaalisella elinluovuttajalla maligniteetti ja kolmessa tapauksessa elimet todettiin muuten ei kelpoiksi siirrettäviksi, näin on välttytty turhilta elinirrotusmatkoilta. TT-tutkimus tullaan pyytämään jokaisesta elinluovuttajasta. Elinsiirtotoimiston kanssa sovittava aina tapauskohtaisesti TT-tutkimuksen ajankohta. Xiphoides- mittaa ei enää tarvitse mitata.

Bronkoskopiaa ei tarvita kaikilta elinluovuttajilta, siksi se siirrettiin paremmin soveltuvaan kohtaan: ”Erikseen pyydetessä”.

Kuoleman toteamisen yhteyteen lisättiin asetuspykälä 27/2004, 3 §: *Kuoleman toteamisen edellytykset sydämen sykkimisen lakattua*. Muistutukseksi siitä, että DCDD-toimintaa on osa normaalia elinluovutus ja -siirto toimintaa. DCDD-elinluovuttajan hoidosta on erillinen ohjeistus.

Aivokuoleman yhteydessä annettaviin lääkkeisiin lisättiin simvastatiini.

Korostamme edelleen, että oleellista on irrotettavien elinten perfuusion turvaaminen, sopivalla nesteytyksellä ja mahdollisimman pienellä vasoaktiivituella. Vasopressiini on kansainvälisissä hoito-ohjeissa ensilinjan vasopressori elinluovuttajalla ja sen käyttöä voidaan harkita, mikäli käytöstä on kokemusta.

Dopamiini poistettiin ”rutiinilääkkeiden” listalta, ja mikäli tarvitaan inotropiaa, se hoidetaan talon normaalin käytännön mukaisesti.

Keuhkoluovuttajan hoidossa Ppeak laskettiin, että se saa olla enintään 30 cmH₂O, paitsi rekrytaation yhteydessä 35 cmH₂O.

Leikkaussalissa tarvittaviin tarvikkeisiin tuli pieniä muutoksia, mm. imujärjestelmiin ja läpileikkauskalvon tuo elinirrotusryhmä mukanaan.

Elinluovuttajan hoitoon liittyvät ohjeistukset löytyvät edelleen osoitteesta:

<https://www.hus.fi/ammattilaiselle/elinluovutustoiminnan-ammattilaismateriaalia>
ja terveyskyläPROsta.

Toivomme, että uudet hoito-ohjeet tavoittaisivat sairaalanne kaikki yksiköt, joissa elinluovuttajia hoidetaan. Vastaamme mielellään kaikkiin luovuttajan hoitoon liittyviin kysymyksiinne.

Ystävällisin terveisin

työryhmä HUSsta